

Rozpoznawanie gatunków drzew liściastych i iglastych.

Scenariusz: Grażyna Wiatrowska nauczyciel biologii w Gimnazjum w Węglińcu,
ul. T. Kościuszki 5, 59-940 Węglińiec
tel. (prywatny) 604 471 942 gwiatrowska@wp.pl

Grupa wiekowa:
I klasa gimnazjum

1. Przedmiot: biologia, edukacja ekologiczna.
2. Cele ogólne:
 - a) Poznawcze:
 - poznanie znaczenia różnorodności biologicznej,
 - zrozumienie roli lasu w zachowaniu bogactwa gatunkowego,
 - poznanie sposobów rozmnażania się drzew liściastych i iglastych.
 - b) Wychowawcze:
 - rozumienie roli różnorodności gatunkowej,
 - kształtowanie emocjonalnych więzi z przyrodą,
 - kształtowanie właściwego stosunku do terenów leśnych,
 - dostrzeżenie potrzeby ochrony środowiska naturalnego człowieka.
 - c) Praktyczne:
 - posługiwanie się kluczami i atlasami w celu oznaczenia gatunku drzewa,
 - rozpoznawanie pospolitych gatunków drzew,
 - dostrzeżenie różnorodności gatunkowej roślin.
3. Cele szczegółowe (umiejętności uczniów):
 - kształtowanie postawy badawczej,
 - umiejętność pracy w grupie,
 - umiejętność prowadzenia badań w terenie,
 - rozróżnianie podstawowych gatunków drzew liściastych i iglastych na podstawie ich kory, owoców, liści lub igieł.
4. Odniesienie do podstawy programowej:
 - a) Treści:
 - Struktura organizmu: tkanki i organy, ich budowa i pełnione funkcje.
 - Ekologia i ochrona środowiska przyrodniczego: ekosystem, antropopresja, przyczyny i skutki zmniejszania różnorodności biologicznej.
 - b) Osiągnięcia:
 - Interpretowanie zależności między środowiskiem życia organizmu a jego budową i funkcjonowaniem.
 - Analizowanie struktury i funkcjonowania wybranych ekosystemów.
5. Czas trwania: 60 minut
6. Kluczowe pojęcia: drzewo, rośliny nagolazłkowe i okrytozalążkowe, liść, igła, szyszka, owoc.
7. Przebieg realizacji zajęć:
 - a) Fazy realizacji:

- Wstępna:
 - ✓ zapoznanie uczniów z tematem zajęć,
 - ✓ przypomnienie pojęć: różnorodność gatunkowa, rośliny nagozalążkowe i okrytozalążkowe, liść, igła, owoc,
 - ✓ przedstawienie i omówienie kart pracy,
 - ✓ przedstawienie metody pracy z przewodnikiem prezentującym gatunki drzew,
 - ✓ zapoznanie z trasą zajęć w terenie i analiza zadań z karty pracy ucznia,
 - ✓ podział klasy na 3-osobowe grupy.
- Realizacyjna:
 - ✓ przejście uczniów trasą wycieczki,
 - ✓ rozpoznanie gatunków drzew liściastych i iglastych
 - ✓ uzupełnienie kart pracy,
 - ✓ powrót do klasy - omówienie wyników badań terenowych w poszczególnych grupach.
- Końcowa:
 - ✓ nauczyciel wraz z uczniami dokonuje oceny poprawności wykonanych zadań.
- Zadanie domowe: uczeń ma za zadanie rozpoznać gatunki drzew rosnących w pobliżu jego miejsca zamieszkania.
- b) Czynności uczniów:**
 - Docelowe: rozróżnianie podstawowych gatunków drzew liściastych i iglastych na podstawie ich kory, owoców, liści lub igieł.
 - Pośredniczące zadania: posługiwanie się przewodnikiem do oznaczania roślin.
- c) Czynności nauczyciela:**
 - podział uczniów na grupy,
 - omówienie kart pracy i zasad pracy z przewodnikiem,
 - omówienie i ocena wyników pracy uczniów.
- d) Kontrola i ocena wyników:**
 - oceniane będą: poprawne oznaczenie gatunku drzewa, opis drzewa (kora, liście, owoc), rysunek liścia i owocu oraz odrys kory.
- e) Metody:**
 - obserwacja, oznaczanie gatunków przy pomocy przewodnika (poszukująca).
- f) Techniki:**
 - wycieczka terenowa do pobliskiego lasu lub parku,
 - uczniowie w grupach będą obserwować i oznaczać gatunki pospolitych drzew przy pomocy przewodników.
- g) Formy organizacyjne:**
 - praca grupowa (zespołowa).
- h) Środki dydaktyczne:**
 - wzrokowe: drzewa liściaste i iglaste, słuchowe: opis nauczyciela.

i) Materiały i urządzenia dydaktyczne:

- przewodniki do oznaczania drzew, karty pracy ucznia, ołówki, karteczki samoprzylepne na odrysy kory drzew.

8. Wyjaśnienia:

- Wycieczka terenowa do pobliskiego lasu lub parku, w celu oznaczenia wybranych gatunków drzew za pomocą przewodników (na rynku jest wiele ciekawych przewodników do oznaczania drzew), uczniowie pracują w 3 osobowych grupach, oznaczają i opisują wybrane gatunki drzew, muszą też narysować liść, owoc i odrys kory drzewa (na karcie pracy ucznia). Warto przeprowadzić te zajęcia z leśniczym, który ma ogromną wiedzę na temat drzew, zna wiele ciekawostek, a dla dzieci jest dużym autorytetem w dziedzinie edukacji leśnej (trzeba jednak przeznaczyć na takie zajęcia ok. 1,5 godziny).

9. Załączniki:

- Wypełnione karty pracy uczniów.
- Karta pracy.